

Nr 390.

Av fru **Torbrink m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 24, med förslag till lag angående ändring i lagen den 17 juni 1948 (nr 329) om inskränkning i rätten att förvärva jordbruksfastighet, m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 24 med förslag till ändring i jordförvärvslagen (nr 319/1948) beröres bl. a. frågan om förenkling av kontrollförfarandet i vissa fall. Där refereras sålunda ett av lantbruksstyrelsen den 13 juli 1949 framlagt förenklingsförslag.

Detta avser att då fråga är om komplettering av jordbruksfastighet och detta föranleder lantmåteriförrättning, skulle lantbruksnämndens tillstånd kunna ersättas med av förrättningslantmätaren utfärdat intyg att fånget icke strider mot bestämmelserna i 3 § jordförvärvslagen. Om lantmätaren är tveksam eller finner att fånget enligt hans mening icke står i överensstämmelse med jordförvärvslagens fordringar skulle lantbruksnämnden pröva tillståndsfrågan.

Lantbruksstyrelsens förslag, i form av en departementspromemoria, har varit remitterat till vissa myndigheter och har därvid tillstyrkts eller lämnats utan erinran av flertalet. Departementschefen har emellertid förklarat sig icke vara beredd att tillstyrka lantbruksstyrelsens förslag i nu förevarande del.

Lantmåteristyrelsen har i sitt yttrande över promemorian understrukit att ett genomförande av denna förenklade tillståndsgivning skulle medverka till den utveckling i fråga om förenkling av lantmåteriförrättingarnas handläggning, som statsmakterna vid flera tillfällen under de senaste åren ansett önskvärd.

Sålunda godkände 1949 års riksdag statsutskottets utlåtande nr 143/1949 med anledning av riksdagsrevisorernas anmärkningar bl. a. i fråga om lantmåteriets arbetsbalans, varvid den riktiga utvecklingslinjen angavs vara den att själva beslutanderätten i fastighetsbildningsfrågor koncentrerades helt till jorddelningsmyndigheten. Innan beslut fattades skulle dock erforderligt samråd äga rum med andra organ, som hade intressen att bevaka, såsom länsarkitekt, lantbruksnämnd och andra.

Efter angivna princip löstes också vid 1950 års riksdag frågan om fastställelsemyndighet vid avstyckningar enligt jorddelningslagen. I proposition härom (nr 177/1950) uttalade chefen för justitiedepartementet (s. 63) att »Såsom lantmåteristyrelsen hävdar, läser en varaktig förbättring av den komplicerade fastighetsbildningsproceduren icke kunna ernås utan att beslutande-

rätten i dessa frågor så långt görligt koncentreras till fastighetsbildningsmyndigheterna».

Det ligger i sakens natur och erfarenheten har för övrigt visat att de kompletteringsförvärv, som göras, i allmänhet avse tämligen små arealer. Det kan gälla en mindre utvidgning av gårdsplatsen, ett område som avskurits vid en vägomläggning o. s. v. Gemensamt för de flesta fallen är att de icke motivera en fördröjande och för staten dyrbar dubbelprövning utan tillräckligt ingående kunna utredas och bedömas av lantmätaren, i förekommande fall tillsammans med godemän, vid förrättningsstillfället.

Utän att någon risk föreligger för att den av statsmakterna antagna jordpolitiken äventyras vinner man med den föreslagna förenklingen, att lantbruksnämnderna icke belastas med hithörande ärenden av mindre vikt, att lantmäteriets arbete kan utföras snabbare och smidigare samt att allmänheten betjänas på ett mera tillfredsställande sätt.

Med stöd av det ovan anförda hemställas,

att riksdagen måtte besluta, att då fråga är om komplettering av jordbruksfastighet och förvärvet föranleder lantmäteriförrättning, tillstånd av lantbruksnämnden må ersättas med ett av förrättningslantmätaren avgivet intyg om att det ej föreligger sådant fall, som avses i 3 § första stycket jordförvärvslagen och att förvärvet ej heller skett huvudsakligen för kapitalplacering, samt

att vederbörande utskott erhåller i uppdrag att utforma erforderlig lagtext.

Stockholm den 6 februari 1951.

Tekla Torbrink.

Einar Johansson.

Sigvard Ohlsson.

Gunnar Ericsson,
Näs.